

[Holmberg.]

del sprængstof heri. Vi ved jo, at vi er inde på områder, som utallige gange har givet anledning til strid: ekspropriation, taksation og adgangsforhold eller mangel på samme til en vej, overtagelse af areal og nedlæggelse af almene veje og offentlige stier m. v. Det egner sig så afgjort bedst til udvalgsbehandling.

I alle tilfælde én ting er sikker, nemlig at de nye regler om ekspropriation, taksation, frister m. v. må vi betragte som et afgørende fremskridt i forhold til det, vi indtil nu har arbejdet under. Lovforslaget følger reglerne i andre lignende lovforslag, som vi også i denne uge har behandlet. Indtil nu har der ikke været konkrete regler, som skulle følges ved en ekspropriation, og det bliver nu ændret. Ekspropriation er naturligvis nødvendig, i mange tilfælde er det i hvert tilfælde nødvendigt, men det må også være sådan, at den borger, det går ud over, bliver ordentligt behandlet, og vi kan nok have lov at sige, at indtil nu er det måske så som så hermed.

Der sker en mindre ændring med hensyn til de formål, der kan eksproprieres til, i forbindelse med støjafværgende foranstaltninger. Jeg tror, det er rigtigt med denne nydannelse.

At en grundejer får bedre muligheder for, inden ekspropriationen sker, at sige nej eller i hvert fald at drøfte spørgsmålet, det er en foranstaltning, som absolut må være rigtig. Men om der så er ramt rigtigt hele vejen igennem, det kan vi drøfte videre, om der skal være yderligere sikring af de private. Det offentlige skal selvfølgelig have ret til at ekspropriere og planlægge, men de private interesser skulle nødig trædes for nær. Umiddelbart må vi altså erkende, at de foreslåede bestemmelser er bedre end dem, vi indtil nu har arbejdet under.

Der er imidlertid andre bestemmelser, som måske knap nok er så indlysende rigtige, men det er muligt, når vi kommer til udvalgsarbejdet og får det hele gennemdrøftet og stiller spørgsmål derom og får forklaringer på bestemmelserne, at den skepsis, vi i første omgang kan have, måske kan ændre sig.

Jeg vil alligevel tage enkelte ting frem, som vi i alle tilfælde yderligere skal have drøftet i udvalget, ud over, hvad vi kan læse

os til i forslaget. Det er bl. a. nedlæggelse af offentlige og almene veje. Det er rimeligt, at en vejbestyrelse skal have den mulighed, men bliver ejeren rigtigt behandlet? Det vil jeg stille et spørgsmålstegn ved. Naturligvis kan en vejbestyrelse ikke tage vejretten fra en mand, der skal altid være vejret til en ejendom; men den kan nedlægges som offentlig vej, og denne før offentlig vej kan så blive privat — med, hvad hertil hører for ejeren. Han får forpligtelser, som han ikke havde før, og så vidt jeg kan læse i lovforslaget, får han ingen erstatning herfor. Den ejendom, som han har købt, har måske kostet en sum, som er lidt større, netop fordi den har ligget ved offentlig vej, og den ejendom bliver nu forringet ved det ændrede ejerforhold til vejen. Som jeg sagde før, mener jeg, at man skal have mulighed for at nedlægge en vej som offentlig vej, men jeg vil i hvert fald have de nærmere vilkår yderligere drøftet.

På samme måde mener jeg også, vi yderligere skal have drøftet § 108 om vejskilte, færdselstavler m. v. Der er mange ting under „m. v.“, f. eks. skilte med angivelse af vejnavne, færdselstavler, lyssignaler og kabler hertil, master, barduner, bæretråde til brug for samfærdselsmidler og forsyningsanlæg. Disse genstande kan anbringes på private ejendomme, også uden erstatning, i hvert fald så vidt jeg kan læse forslaget. Erstatning kan kun komme på tale, hvis der forvoldes skade eller ulempe ved anbringelsen. Det er en af de ting, vi skal kigge lidt nærmere på, om det er rimeligt og rigtigt. Det offentlige skal, som jeg nævnte før, have ret til anbringelsen, men at man sådan uden videre kan gøre det med en kort frist og uden erstatning, det må vi kigge nærmere på.

Vi må også nærmere drøfte hegn mod vej, herunder også, hvem der skal betale.

I forslaget er der mange naturlige konsekvensændringer til gældende lov om vejbestyrelser, og der er også realitetsændringer, som jeg kort har nævnt nogle af. Men der er flere, og dem vil vi møde, når vi kommer til udvalgsarbejdet. De redaktionelle ændringer er der jo ingen grund til at beskæftige sig med. Der er meget, meget godt i det fremsatte lovforslag, som umiddelbart kan få vor tilslutning. Andre områder, bl. a. dem, jeg har nævnt her, skal vi drøfte nærmere,